

Bryssel 16.7.2020
COM(2020) 320 final

2020/0141 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman hyväksymisestä sekä ohjelman monivuotisista teknisistä suuntaviivoista tehdyn päätöksen 2008/376/EY muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa neuvoston päätöstä 2008/376/EY¹ sen yhdenmukaistamiseksi ”yhteisön tieteellisten, teknologisten ja poliittisten tavoitteiden” kanssa päätöksen 2008/376/EY 2 artiklan mukaisesti. Tarkemmin sanottuna ehdotuksella on määrä tarkistaa hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman, jäljempänä ’rahaston tutkimusohjelma’, tavoitteita, jotka koskevat hiili- ja terästudkimusta. Ehdotuksessa on otettu huomioon hiili- ja terästudkimusrahaston seuranta- ja arviointikertomuksessa (2011–2017)² annetut suositukset sekä hiili- ja teräsalan neuvoo-antavien ryhmien³ ja hiili- ja teräsalan komiteassa⁴ edustettuina olevien jäsenvaltioiden neuvot.

Komission ehdotuksella pyritään saattamaan rahaston tutkimusohjelma yhdenmukaiseksi Pariisin ilmastopöytäkirjan,⁵ komission laatiman Euroopan vihreän kehityksen ohjelman,⁶ Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevan komission tiedonannon,⁷ uuden kiertotaloutta koskevan EU:n toimintasuunnitelman⁸ ja komission esittämän Euroopan uuden teollisuusstrategian⁹ kanssa.

Ehdotuksella on seuraavat tavoitteet:

- Päivitetään hiiltä koskevat tutkimustavoitteet vastaamaan komission ilmasto-, energia- ja ympäristötavoitteita. Lisäksi tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä ja toteuttaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettuun tiedonantoon kirjattu vahingon välttämisen periaate.
- Tuetaan oikeudenmukaista ja tasapuolista siirtymää kivihiihtialueilla oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin periaatteiden mukaisesti.
- Tarkistetaan terästä koskevia tutkimustavoitteita lähes hiilettömien teräksenvalmistusteknologioiden, teräkseen liittyvien sovellusten ja teräksen käytön priorisoimiseksi.

¹ Neuvoston päätös 2008/376/EY, tehty 29 päivänä huhtikuuta 2008, hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman hyväksymisestä sekä ohjelman monivuotisista teknisistä suuntaviivoista (EUVL L 130, 20.5.2008, s. 7).

² Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en.

³ Hiilialan neuvoo-antava ryhmä esitti huomautuksensa 3. joulukuuta 2019 ja teräsalan neuvoo-antava ryhmä 4. joulukuuta 2019. Tietoja saatavana komission asiantuntijaryhmien ja muiden vastaavanlaisten elinten rekisterissä: <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupMeeting&meetingId=18626>.

⁴ Hiili- ja teräsalan komitea vahvisti ehdotetun lähestymistavan 19. joulukuuta 2019.

⁵ Multilateral Treaty, Chapter XXVII Environment, 7.d Paris Agreement. Tullut voimaan 4. marraskuuta 2016.

⁶ Komission tiedonanto *Euroopan vihreän kehityksen ohjelma*, Bryssel 11. joulukuuta 2019, COM(2019) 640.

⁷ Komission tiedonanto *Kestävä Eurooppa -investointiohjelma. Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma*. Bryssel 14. tammikuuta 2020, COM (2020) 21.

⁸ Komission tiedonanto *Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma*, Bryssel 11. maaliskuuta 2020, COM(2020) 98.

⁹ Komission tiedonanto *Euroopan uusi teollisuusstrategia*, Bryssel 10. maaliskuuta 2020, COM(2020) 102.

- Otetaan käyttöön mahdollisuus toteuttaa osa rahaston tutkimusohjelmasta yhteissuunniteltujen eurooppalaisten kumppanuuksien kautta.
- Korvataan tutkimuspuiteohjelman asiantuntijoita koskeva erityisjärjestely varainhoitoasetuksessa¹⁰ vahvistetuilla palkattuja ulkopuolisia asiantuntijoita koskevilla yleisillä säännöillä.
- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on osa lainsäädäntöpakettia, jolla tarkistetaan hiili- ja terästudkimusrahadon tutkimusohjelmaa. Se liittyy erityisesti komission ehdotuksiin, joilla muutettaisiin pöytäkirjan N:o 37¹¹ täytäntöönpanon edellyttämistä säännöksistä tehtyä neuvoston päätöstä 2003/76/EY¹² ja monivuotisten taloudellisten suuntaviivojen vahvistamisesta selvitystilassa olevan EHTY:n varojen ja selvityksen päätyttyä hiili- ja terästudkimusrahadon varojen hoitamista varten tehtyä neuvoston päätöstä 2003/77/EY.¹³ Budjettipääosaston vastuulle kuuluva neuvoston päätöksen 2003/77/EY tarkistus on lisäksi johdonmukainen suhteessa EHTY:n lakkauttamista koskevaan tarkasteluun,¹⁴ jonka Euroopan tilintarkastustuomioistuin teki vuonna 2019.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Euroopan komissio hyväksyi 11. joulukuuta 2019 Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevan tiedonannon,¹⁵ jossa esitetään puitteet Euroopan tekemiseksi ensimmäiseksi ilmastonutraaliksi maanosaksi vuoteen 2050 mennessä. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmalla puututaan ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin ja luodaan moderni, resurssitehokas ja kilpailukykyinen talous Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävä kehityksen tavoitteiden¹⁶ puitteissa.

Komissio korostaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta antamassaan tiedonannossa haluavansa ”tukea puhtaaseen teräkseen liittyviä läpimurtoteknologioita, joiden avulla teräksen valmistusprosessista saadaan hiiletöntä vuoteen 2030 mennessä [ja] selvittää, voitaisiinko Euroopan hiili- ja teräsyhteisön varojen purkamisesta vapautuvaa rahaa käyttää

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta, EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

¹¹ Pöytäkirja N:o 37 EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahadosta (EYVL C 115, 9.5.2008. s. 327–328).

¹² Neuvoston päätös 2003/76/EY, tehty 1 päivänä helmikuuta 2003, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahadosta tehdyn pöytäkirjan täytäntöönpanon edellyttämistä säännöksistä (EUVL L 29, 5.2.2003). Päätöstä muutettiin 16. huhtikuuta 2018 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2018/599/EU.

¹³ Neuvoston päätös 2003/77/EY, tehty 1 päivänä helmikuuta 2003, monivuotisten taloudellisten suuntaviivojen vahvistamisesta selvitystilassa olevan EHTY:n varojen ja selvityksen päätyttyä hiili- ja terästudkimusrahadon varojen hoitamista varten (EUVL L 29, 5.2.2003, .s. 25–27). Päätöstä muutettiin neuvoston päätöksellä 2008/750/EY.

¹⁴ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Katsaus 10/2019: *Euroopan hiili- ja teräsyhteisön purkaminen on edennyt suunnitellusti, mutta tutkimuksen rahoitus ei ole enää kestäväällä pohjalla*, 2019. Saatavilla osoitteessa: https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/rw19_10/rw_ecsc_en.pdf.

¹⁵ COM(2019) 640.

¹⁶ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

tähän tarkoitukseen”. Tällaisten laajamittaisten innovatiivisten hankkeiden toteuttamista auttaa yleisemmällä tasolla EU:n päästökauppajärjestelmän innovaatorahasto.¹⁷

Lisäksi komissio lupasi 14. tammikuuta 2020 esittämässään tiedonannossa *Kestävä Eurooppa -investointiohjelma – Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma* ”ehdottaa hiili- ja terästudkimusrahastoa koskevien asetusten tarkistamista, jotta osa Euroopan teräs- ja hiiliyhteisön realisoitavasta omaisuudesta voitaisiin ottaa käyttöön. Tämä auttaa ylläpitämään vähintään 40 miljoonan euron vuotuista tutkimusohjelmaa¹⁸ ja mahdollistaa suurten puhdasta teräksenvalmistusta koskevien T&I-läpimurtohankkeiden rahoittamisen. Hiilialan tutkimustoiminnassa keskitytään siirtymäalueisiin oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin periaatteiden mukaisesti.”¹⁹

Ehdotus noudattelee myös vuonna 2018 annettua tiedonantoa *Puhdas maapallo kaikille*,²⁰ jossa Euroopan komissio esittää Pariisin sopimuksen mukaisen strategisen pitkän aikavälin visionsa ilmastonutraalista taloudesta. Tiedonannon mukaan komissio selvittää, kuinka selvitystilassa olevan Euroopan hiili- ja teräsyhteisön omaisuudella voitaisiin tukea läpimurtoteknologiaa vähähiilisessä teräksen valmistuksessa. Komissio hyväksyi 4. maaliskuuta 2020 ehdotuksen eurooppalaiseksi ilmastolaiksi, jossa asetetaan oikeudellisesti velvoittavaksi tavoitteeksi saada kasvihuonekaasujen nettopäästöt EU:ssa nollassa vuoteen 2050 mennessä.²¹

Tässä tarkistuksessa otetaan huomioon myös se, että on saatava aikaan yksityisiä ja julkisia investointeja tutkimukseen, innovointiin ja uusiin teknologioihin, joilla kehitetään ratkaisuja teollisuuden kilpailukykyyn ja kestävyuden parantamiseksi, kuten vuonna 2016 annetussa komission tiedonannossa *Euroopan terästeollisuuden kestävä työllisyyden ja kasvun turvaaminen*²² korostetaan.

Kun otetaan huomioon edellä kuvattu politiikan suuntaus, on tarpeen yhdenmukaistaa hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman tavoitteet ja sen monivuotiset tekniset suuntaviivat, jotta ne vastaisivat edellä mainittuja politiikan uusia piirteitä ja etenkin Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Oikeusperustana on EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahastosta tehdyn, perussopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 37 2 artiklan toinen kohta.

¹⁷ COM(2019) 640, s. 8 ja 9.

¹⁸ Tässä noudatetaan EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahastosta tehtyä pöytäkirjaa N:o 37 (EUVL C 115, 9.5.2008, s. 327–328).

¹⁹ COM(2020) 21, s. 18.

²⁰ Komission tiedonanto *Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastonutraalista taloudesta* (COM (2018) 773).

²¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puiteiden vahvistamisesta ilmastonutraaliuden saavuttamiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki).

²² Komission tiedonanto *Euroopan terästeollisuuden kestävä työllisyyden ja kasvun turvaaminen* (COM(2016)155).

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotetut muutokset hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelmaan voidaan tehdä ainoastaan EU:n tasolla oikeusperustaa tarkistamalla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotusta tarvitaan, jotta voidaan vahvistaa EU:n perussopimukseen liitetyn, EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahastosta tehdyn pöytäkirjan täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet.

- **Toimintatavan valinta**

Kun otetaan huomioon pöytäkirjan N:o 37 2 artiklan toinen kohta, neuvosto voi muuttaa neuvoston päätöstä 2008/376/EY määränemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ehdotus perustuu tuloksiin joka seitsemäs vuosi laadittavasta kertomuksesta, jossa seurataan hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelmaa ja arvioidaan sen odotettuja hyötyjä. Tällaisessa arvioinnissa komissiota avustavat huippuasiantuntijoista koostuvat paneelit.²³ Tuorein seitsenvuotiskertomus julkaistiin 5. helmikuuta 2020.²⁴ Asiantuntijat analysoivat hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman toimintaa, arvioivat teknologista kehitystä ja ohjelmasta alalle ja yhteiskunnalle odotettavissa olevia hyötyjä sekä antoivat ohjelman parantamiseksi suosituksia, mukaan luettuna oikeusperustan tarkistaminen.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Hiili- ja terästudkimusrahaston sidosryhmät ovat osallistuneet useisiin kertaluontoisiin tapaamisiin, neuvoo-antavien ryhmien kokouksiin (hiilialan neuvoo-antava ryhmä CAG ja teräsalan neuvoo-antava ryhmä SAG) ja hiili- ja teräsalan komitean kokouksiin (Horisontti 2020:n ohjelmakomiteaa vastaava elin).

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Hiili- ja terästudkimusrahaston seuranta- ja arviointiraportin alustavia tuloksia havainnollistettiin seminaarissa ”Steel and Coal: A New Perspective. European Research and Innovation in Action”, jonka Euroopan komissio järjesti 28. maaliskuuta 2019 ja johon osallistui yli sata sidosryhmää.²⁵

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotetusta tarkistuksesta ei tarvitse tehdä vaikutustenarviointia.

²³ Seuranta- ja arviointikertomuksesta säädetään neuvoston päätöksessä 2008/376/EY, joka julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 20. toukokuuta 2008 (EUVL L 130, s. 7) ja jota on muutettu 29. toukokuuta 2017 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2017/955. Asiantuntijaryhmän perustamisesta säädetään 30. toukokuuta 2018 annetussa komission täytäntöönpanopäätöksessä C(2018) 3245.

²⁴ Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en.

²⁵ Euroopan komission tutkimuksen ja innovoinnin pääosasto (RTD), ”Steel and Coal: European Research and Innovation in Action”, 2019. Saatavilla verkossa osoitteessa <https://publications.europa.eu/s/mmQ7>.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotus perustuu tuloksiin joka seitsemäs vuosi laadittavasta hiili- ja terästudkimusrahaston seuranta- ja arviointikertomuksesta, jonka mukaan rahaston tutkimusohjelmaa on arvioitava säännöllisesti uudelleen, jolloin arvioidaan myös siitä odotettuja tuloksia.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on yhdenmukainen perusoikeuksien suojaa koskevan periaatteen kanssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei aiheuta uusia yleisestä talousarviosta katettavia maksuvelvoitteita nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelmasta tehdään seuranta- ja arviointiselvitys vuonna 2027.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Tarkistus koskee neuvoston päätöksen 2008/376/EY II luvussa olevan 1, 3 ja 4 jakson säännöksiä (2 artikla ja 4–10 artikla). Tarkistuksessa ehdotetaan myös, että 28, 39 ja 41 artikla saatetaan ajan tasalle. Lisäksi ehdotetaan, että III luvussa olevaan tukikelpoista toimintaa koskevaan 2 jaksoon lisätään uusi 17 a artikla.

Tarkistuksella pyritään seuraaviin:

- Päivitetään hiiltä koskevat tutkimustavoitteet (4, 5, 6 ja 7 artikla) Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisiksi.
- Päivitetään terästä koskevat tutkimustavoitteet (8, 9, 10 ja 10 a artikla) Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Kestävä Eurooppa -investointiohjelman mukaisiksi.
- Lisätään hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman tukikelpoista toimintaa koskevaan jaksoon uusi 17 a artikla, jotta rahoittamiskelpoisiin toimiin voidaan sisällyttää yhteissuunniteltujen eurooppalaisten kumppanuuksien kautta toteutettavat tutkimustoimet. Nämä kumppanuudet voisivat erityisesti tukea teräsalan tutkimusta kehittämällä lähes hiilettömiä teräksenvalmistusprosesseja vuoteen 2030 mennessä ja laajentamalla näiden teknologioiden demonstrointihankkeita teollisessa mittakaavassa.
- Kumotaan viittaus komitean kuulemiseen (28 ja 41 artikla) tapauksissa, joissa tutkimusohjelman mukainen Euroopan unionin arvioitu rahoitusosuus on vähintään 0,6 miljoonaa euroa.
- Sovelletaan tutkimuspuiteohjelman asiantuntijoita koskevan erityisjärjestelyn asemesta varainhoitoasetuksessa vahvistettuja yleisiä sääntöjä, jotka koskevat palkattuja ulkopuolisia asiantuntijoita.

- Kumotaan viittaus mahdollisuuteen muuttaa II luvun 3 ja 4 jaksoa täytäntöönpanotoimenpiteillä (41 artikla), jotta voidaan soveltuvin osin soveltaa säädöksissä annettuihin valtuuksiin sovellettavia periaatteita, jotka vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 ja 291 artiklan soveltamista koskevista ei-sitovista perusteista 18. kesäkuuta 2019 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa.²⁶

²⁶ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 ja 291 artiklan soveltamista koskevat ei-sitovat perusteet – 18. kesäkuuta 2019 (EUVL C 223, 3.7.2019, s. 1–4).

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman hyväksymisestä sekä ohjelman monivuotisista teknisistä suuntaviivoista tehdyn päätöksen 2008/376/EY muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 37 EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahastosta sekä erityisesti sen 2 artiklan toisen kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,²⁷

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni ratifioi Pariisin sopimuksen²⁸ 5 päivänä lokakuuta 2016. Tässä kansainvälisessä sopimuksessa kehoitetaan sen ratifioineita osapuolia tehostamaan maailmanlaajuisia toimia ilmastonmuutoksen uhan torjumiseksi rajoittamalla maapallon lämpötilan nousu selvästi alle kahteen celsiusasteeseen.
- (2) Pariisin sopimuksen mukaisesti Euroopan komissio julkaisi 11 päivänä joulukuuta 2019 Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, jossa komissio sitoutuu ”ilmasto- ja ympäristöhaasteiden ratkaisemiseen” ja jossa tavoitteena on ”tehdä EU:sta oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on moderni, resurssitehokas ja kilpailukykyinen [ja jossa] kasvihuonekaasujen nettopäästöistä pyritään eroon vuoteen 2050 mennessä ja kasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä”.²⁹ Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettussa tiedonannossa vahvistetaan uusi kasvustrategia ja tarve tukea puhtaita teräkseen liittyviä läpimurtoteknologioita, joiden avulla teräksen valmistusprosessista saadaan hiiletöntä vuoteen 2030 mennessä, ja selvittää, voitaisiinko Euroopan hiili- ja teräsyhteisön varojen purkamisesta vapautunutta rahaa käyttää tähän tarkoitukseen. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettussa tiedonannossa todetaan myös, että ”kaikkien EU:n toimien ja politiikkojen olisi yhdessä autettava EU:ta menestyksekkäässä ja oikeudenmukaisessa siirtymisessä kohti kestävää tulevaisuutta”. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta annettuun tiedonantoon kirjatun vahingon välttämisen periaatteen mukaisesti ollaan tarkistamassa hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman tutkimustavoitteita siten, että ohjelma ei enää kattaisi toimia, joilla jatketaan hiilen louhintaa, jalostusta ja samanlaajuisia käyttöä.

²⁷ EUVL C , , s. .

²⁸ Multilateral Treaty, Chapter XXVII Environment, 7.d Paris Agreement. Tullut voimaan 4. marraskuuta 2016.

²⁹ COM(2019) 640, s. 2.

- (3) Unioni on harjoittanut kunnianhimoista ilmastopoliittikkaa ja luonut sääntelypuitteet, jotta sen vuodelle 2030 asettama kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoite voitaisiin saavuttaa. Asetuksessa (EU) N:o 2018/1999³⁰ vahvistetaan lainsäädäntöperusta luotettavalle, osallistavalle, kustannustehokkaalle, läpinäkyvälle ja ennakoitavalle energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnolle (tästä käytetään nimitystä ”hallintojärjestelmä”), jolla varmistetaan energiaunionin vuodelle 2030 ja pitkälle aikavälille asetettujen tavoitteiden ja päämäärien saavuttaminen vuonna 2015 tehdyn ilmastonmuutosta koskevan Pariisin sopimuksen mukaisesti.
- (4) Tiedonannossaan *Kestävä Eurooppa -investointiohjelma – Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma* komissio ilmoitti aikovansa ehdottaa neuvoston päätöksen 2008/376/EY³¹ tarkistamista, jolla pyritään myös mahdollistamaan suurten puhdasta teräksenvalmistusta koskevien T&I-läpimurtohankkeiden ja hiilialan tutkimustoimien rahoittaminen oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisesti.
- (5) Lisäksi hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman, jäljempänä ’tutkimusohjelma’, seuranta- ja arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten mukaisesti olisi muutettava päätöksen 2008/376/EY II luvun 3 ja 4 jaksossa vahvistettuja hiiltä ja terästä koskevia tutkimustavoitteita ja tuettava teräsalan läpimurtotutkimusta ja merkittäviä hiilialan hankkeita.
- (6) Tämän vuoksi on tarpeen yhdenmukaistaa tutkimusohjelman tavoitteet suhteessa kansainvälisiin sopimuksiin, kuten Pariisin sopimukseen, sekä unionin tieteellisiin, teknologisiin ja poliittisiin tavoitteisiin, joilla tähdätään ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä.
- (7) Yhteissuunnitellut kumppanuudet ovat osoittautuneet tehokkaaksi keinoksi koota resursseja yhteisen eurooppalaisen tutkimustavoitteen taakse. Jotta voitaisiin helpottaa ilmastoneutraalin talouden toteutumista vuoteen 2050 mennessä, on tarpeen säätää mahdollisuudesta antaa tukea yhteissuunniteltujen eurooppalaisten kumppanuuksien kautta siten, että tuesta saadaan yhteisvaikutusta ja se jaksotetaan muiden ohjelmien kanssa. Eurooppalainen kumppanuus voisi olla erinomainen keino koota resursseja, joilla tuetaan läpimurtoteknologioihin tähtäävää tutkimusta hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi terästeollisuudessa.
- (8) Sen vuoksi päätöstä 2008/376/EU olisi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös 2008/376/EY seuraavasti:

- (1) Korvataan 2 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Tutkimusohjelmasta tuetaan hiili- ja teräsalan tutkimusyhteistyötä. Tutkimusohjelmasta tuetaan myös puhtaaseen teräkseen liittyviä läpimurtoteknologioita, joiden ansiosta voidaan toteuttaa lähes hiilettömiä teräksenvalmistushankkeita ja terästudkimushankkeita, joilla hallitaan oikeudenmukaista siirtymää toimintansa lopettaneiden hiilikaivosten tai suljettavien hiilikaivosten ja niihin liittyvän infrastruktuurin osalta oikeudenmukaisen siirtymän

³⁰ EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1–77.

³¹ Neuvoston päätös 2008/376/EY, tehty 29 päivänä huhtikuuta 2008, hiili- ja terästudkimusrahaston tutkimusohjelman hyväksymisestä sekä ohjelman monivuotisista teknisistä suuntaviivoista (EUVL L 130, 20.5.2008, s. 7).

mekanismin ja neuvoston päätöksen 2003/76/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tutkimusohjelman on oltava unionin poliittisten, tieteellisten ja teknologisten tavoitteiden mukainen ja täydennettävä jäsenvaltioissa sekä käynnissä olevissa EU:n tutkimusohjelmissa, kuten tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmassa, jäljempänä 'tutkimuspuiteohjelma', toteutettavia toimia."

(2) Korvataan 4 artikla seuraavasti:

"4 artikla

Hiilialan ja -alueiden oikeudenmukaisen siirtymän tukeminen

1. Tutkimushankkeilla tuetaan siirtymistä ilmastoneutraaliin unionin talouteen vuoteen 2050 mennessä, ja niiden tavoitteena on tukea asteittaista luopumista fossiilisten polttoaineiden käytöstä, kehittää vaihtoehtoisia toimintoja entisille kaivospaikoille ja välttää tai korjata ympäristövahinkoja suljettavissa ja toimintansa lopettaneissa hiilikaivoksissa ja niiden ympäristössä. Hankkeissa keskitytään erityisesti seuraaviin:
 - (a) hiilidioksidin talteenotto-, käyttö- ja varastointiteknologioiden kehittäminen ja testaaminen;
 - (b) geotermisen energian käyttö entisillä hiilentuotantopaikoilla;
 - (c) toimintansa lopettaneiden ja suljettavien hiilikaivosten louhintajätteen muu kuin energiakäyttö ja raaka-ainetuotanto, jossa arvioidaan asianmukaisesti, että toiminnan ilmasto-, ympäristö- ja terveysvaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset ja pienemmät kuin vaihtoehtoisissa ratkaisuissa;
 - (d) lakkautettujen kivi- ja ruskohiilikaivosten sekä hiileen liittyvän infrastruktuurin ottaminen muuhun käyttöön, mukaan luettuina energiahuoltopalvelut, ilmastoneutraalin ja ympäristöä säästävän siirtymän mukaisesti;
 - (e) tuki uudelleen- ja täydennyskoulutusohjelmien kehittämiseen työntekijöille, joihin hiilestä luopuminen vaikuttaa. Tähän kuuluu hiilialalla työskentelevien tai aiemmin työskennelleiden työntekijöiden koulutusta ja uudelleen koulutusta koskeva tutkimus.
2. Erityistä huomiota kiinnitetään Euroopan johtoaseman vahvistamiseen toimintansa lopettaneiden hiilikaivosten ja hiileen liittyvän infrastruktuurin siirtymän hallinnassa teknologisilla ja muilla kuin teknologisilla ratkaisuilla, mukaan luettuna teknologian ja muun siirron tukeminen. Näihin tavoitteisiin tähtäävässä tutkimustoiminnassa on saatava konkreettisia ilmasto- ja ympäristöhyötyjä ilmastoneutraaliuden toteuttamista vuoteen 2050 mennessä koskevan tavoitteen mukaisesti."

(3) Korvataan 5 artikla seuraavasti:

"5 artikla

Työterveyden ja työturvallisuuden parantaminen

Hankkeissa, joihin kuuluu 4 ja 6 artiklassa tarkoitettuja toimia, on otettava huomioon suljettavien ja toimintansa lopettaneiden hiilikaivosten turvallisuuteen liittyvät kysymykset työolojen sekä työterveyden ja työturvallisuuden parantamiseksi samoin kuin terveyden vaarantavat ympäristöön liittyvät seikat.

Tutkimushankkeissa on keskityttävä kaivostoimintaan liittyviin sairauksiin ja pyrittävä parantamaan siirtymävaiheessa olevien hiilialueiden asukkaiden terveyttä. Tutkimushankkeilla on lisäksi varmistettava suojatoimenpiteiden toteuttaminen kaivosten sulkemisen aikana ja toimintansa lopettaneissa kaivoksissa.”

(4) Korvataan 6 artikla seuraavasti:

”6 artikla

Siirtymävaiheessa olevien hiilikaivosten ympäristövaikutusten minimointi

1. Tutkimushankkeilla on pyrittävä minimoimaan suljettavien ja toimintansa lopettaneiden hiilikaivosten vaikutukset ilmakehään, veteen ja maaperään. Tutkimusta on suunnattava luonnonvarojen säilyttämiseen ja ennallistamiseen tulevia sukupolvia varten sekä suljettavien ja toimintansa lopettaneiden hiilikaivosten ympäristövaikutusten minimoimiseen.
2. Etusija annetaan hankkeille, joilla pyritään ainakin yhteen seuraavista:
 - (a) uudet ja parannetut teknologiat, joilla vältetään suljettavien ja toimintansa lopettaneiden kaivosten ja niiden ympäristön aiheuttamaa ympäristön (muun muassa ilmakehän, maan, maaperän ja veden) pilaantumista, mukaan luettuina metaanivuodot;
 - (b) käytöstä poistettavista hiilivaroista peräisin olevien kasvihuonekaasupäästöjen, etenkin metaanipäästöjen, talteenotto, välttäminen ja minimointi;
 - (c) suljettavista ja toimintansa lopettaneista kaivoksista peräisin olevien louhintajätteiden, lentotuhkan ja rikinpoistotuotteitten hallinta ja uudelleenkäyttö tapauksen mukaan yhdessä muiden jätemuotojen kanssa;
 - (d) jätekasojen siivoaminen ja hiilen tuotannosta ja käytöstä syntyvien jäännösten teollinen hyödyntäminen siirtymävaiheessa olevilla kivihiilialueilla;
 - (e) pohjavesien suojelu ja kaivosten jätevesien puhdistaminen;
 - (f) toimintansa lopettaneiden ja suljettavien hiiltä käyttäneiden laitosten ja niitä ympäröivän alueen ympäristön ennallistaminen etenkin veden, maan, maaperän ja biologisen monimuotoisuuden osalta;
 - (g) maan pinnalla olevan infrastruktuurin suojaaminen maan vajoamisen vaikutuksilta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.”

(5) Kumotaan 7 artikla.

(6) Korvataan 8 artikla seuraavasti:

”8 artikla

Uudet, kestävät ja vähähiiliset teräksenvalmistus- ja pintakäsittelyprosessit

Tutkimuksen ja teknologian kehittämisen, jäljempänä ’TTK’, tavoitteena on oltava lähes hiilettömien teräksentuotantoprosessien kehittäminen, demonstrointi ja parantaminen, minkä

myötä voidaan parantaa tuotteiden laatua ja lisätä tuottavuutta. Kaavailtuihin toimintoihin on kuuluttava erottamattomana osana päästöjen, energiankulutuksen ja muiden ympäristövaikutusten merkittävä vähentäminen ja luonnonvarojen säilyttäminen. Tutkimushankkeissa on käsiteltävä ainakin yhtä seuraavista aihepiireistä:

- (a) uudet ja parannetut raudan ja teräksen valmistusprosessit ja -toiminnot, jotka merkitsevät läpimurtoja pyrittäessä lähes hiilettömyyteen ja joissa kiinnitetään erityistä huomiota hiilenkäytön suoraan välttämiseen ja/tai älykkääseen hiilenkäyttöön;
 - (b) teräksenvalmistuksen prosessien ja prosessiketjujen optimointi (mukaan luettuina raudan ja teräksen valmistus, kierrätysromun sulatukseen perustuvat prosessit, sekundaarinen metallurgia, valu-, pintakäsittely- ja/tai pinnoitustoiminnot), johon käytetään instrumentointia, väli- ja lopputuotteiden ominaisuuksien havaitsemista, mallinnusta, valvontaa ja automaatiota, mukaan luettuna digitalisaation, massadatan ja/tai tekoälyn ja muiden kehittyneiden teknologioiden hyödyntäminen;
 - (c) teräksenvalmistusprosessien integrointi ja prosessien tehokkuus lähes hiilettömässä teräksenvalmistuksessa;
 - (d) teräksentuotantovälineiden kunnossapito ja luotettavuus;
 - (e) teräksen kierrätettävyyteen, kierrättämiseen ja uudelleenkäyttöön sekä kiertotalouden kehittämiseen käytettävät tekniikat;
 - (f) tekniikat, joilla parannetaan teräksentuotannon energiatehokkuutta hukkalämmön talteenoton, energiahäviöiden ehkäisemisen, kuumennuksen hybriditekniikoiden ja energianhallintaratkaisujen avulla;
 - (g) raudan ja teräksen valmistusprosesseissa käytettävät innovatiiviset teknologiat ja ratkaisut, joilla edistetään monialaisia toimia ja demonstraatiohankkeita hiilettömän energiantuotannon integroimiseksi tai puhtaan vetytalouden edistämiseksi.”
- (7) Korvataan 9 artikla seuraavasti:

”9 artikla

Kehittyneet teräslajit ja -sovellukset

TTK-toiminnassa keskitytään vastaamaan teräsenkäyttäjien vaatimukseen, jotka koskevat uusien lähes hiilettömien tuotteiden kehittämistä, ja luomaan uusia markkinamahdollisuuksia vähentäen samalla päästöjä ja ympäristövaikutuksia. Edellä 8 artiklassa tarkoitettuihin teknologioihin liittyvässä tutkimushankkeessa on käsiteltävä ainakin yhtä seuraavista aihepiireistä siten, että tavoitteena on lähes hiilettömien teräksentuotantoprosessien kehittäminen unionissa:

- (a) uudet kehittyneet teräslajit;
- (b) teräksen ominaisuuksien parantaminen: esimerkiksi mekaaniset ja fysikaaliset ominaisuudet, soveltuvuus jatkojalostukseen sekä soveltuvuus erilaisiin käyttötarkoituksiin ja erilaisiin työskentelyolosuhteisiin;
- (c) käyttöiän pidentäminen erityisesti parantamalla terästen ja teräsrakenteiden lämpö- ja syöpymiskestävyyttä sekä mekaanisen ja lämpöväsymyksen ja/tai muiden heikentävien vaikutusten sietoa;

- (d) mikrostruktuureja, mekaanisia ominaisuuksia ja tuotantoprosesseja koskevat ennustavat simulaatiomallit;
 - (e) teräksen ja muiden materiaalien muokkaamisen, hitsaamisen ja yhteenliittämisen tekniikat;
 - (f) testaus- ja arviointimenetelmien standardointi;
 - (g) korkealuokkaiset teräslajit erilaisiin käyttötarkoituksiin, kuten liikkuvuus, sen kestävyys mukaan luettuna, ekologisen suunnittelun menetelmät, jälkiasennukset, kevyet rakenteet ja/tai turvallisuusratkaisut.”
- (8) Korvataan 10 artikla seuraavasti:

”10 artikla

Luonnonvarojen säilyttäminen, ympäristönsuojelu ja kiertotalous

Luonnonvarojen säilyttämisen, ekosysteemien suojelun, kiertotalouteen siirtymisen sekä turvallisuuskysymysten tulee kuulua kiinteänä osana TTK-työhön sekä teräksen valmistuksen että käytön alalla. Tutkimushankkeissa on käsiteltävä ainakin yhtä seuraavista aihepiireistä:

- (a) eri lähteistä peräisin olevien teräsjetteen ja sivutuotteiden kierrättäminen ja teräsromun laadun parantaminen;
 - (b) jätteen käsittely ja arvokkaiden uusioraaka-aineiden, kuona mukaan luettuna, talteenotto terästehtaassa ja sen ulkopuolella;
 - (c) saastumisen torjunta ja ympäristön suojelu työpaikalla ja terästehtaassa: kaasumaiset, kiinteät tai nestemäiset päästöt, vesivarojen hoito, melu, hajut, pöly jne.;
 - (d) sellaisten teräslajien ja koottavien rakenteiden suunnittelu, jotka helpottavat teräsromun talteenottoa kierrätystä tai uudelleenkäyttöä varten;
 - (e) prosessikaasujen hyödyntäminen ja terästuotannon poistokaasupäästöjen lopettaminen;
 - (f) elinkaariarvioinnin ja elinkaariajattelun soveltaminen teräksen tuotannossa ja käytössä.”
- (9) Lisätään uusi 10 a artikla seuraavasti:

”10 a artikla

Työvoiman ja työolojen hallinta

Tutkimushankkeissa on käsiteltävä ainakin yhtä seuraavista aihepiireistä:

- (a) valmiuksien kehittäminen ja levittäminen uusien lähes hiilettömien teräksentuotantoprosessien, kuten digitalisaation, tasalla pysymiseksi ja elinikäisen oppimisen periaatteen noudattamiseksi;
- (b) työolojen parantaminen, mukaan luettuna terveys, turvallisuus ja ergonomia työpaikalla ja sen ympäristössä.”

- (10) Lisätään uusi 17 a artikla seuraavasti:

”17 a artikla

Eurooppalaiset kumppanuudet

1. Tutkimusohjelmasta osan toteuttamisessa voidaan käyttää yhteissuunniteltuja eurooppalaisia kumppanuuksia [Euroopan horisontti -asetuksen] 8 artiklassa ja liitteessä III vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
2. Tässä artiklassa 'yhteissuunnitellulla eurooppalaisella kumppanuudella' tarkoitetaan aloitetta, jonka valmisteluun jäsenvaltiot osallistuvat jo varhaisessa vaiheessa ja jossa unioni sekä yksityisen ja/tai julkisen sektorin kumppanit (kuten yritykset, yliopistot, tutkimusorganisaatiot, julkisen palvelun tehtäviä paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai kansainvälisellä tasolla hoitavat yhteisöt tai kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, kuten säätiöt ja kansalaisjärjestöt) sitoutuvat yhdessä tukemaan tutkimustoimintaohjelman kehittämistä ja täytäntöönpanoa. Yhteissuunnitellut eurooppalaiset kumppanuudet perustetaan komission ja tällaisten yksityisten ja/tai julkisten kumppaneiden välisillä yhteisymmärryspöytäkirjoilla ja/tai sopimus pohjaisilla järjestelyillä, joissa määritellään kumppanuuden tavoitteet, siihen liittyvät kumppaneiden taloudelliset ja/tai luontoissuorituksia koskevat sitoumukset, keskeiset suorituskyky- ja vaikutusindikaattorit sekä tuotokset. Niissä yksilöidään myös täydentävät tutkimustoimet, jotka kumppanit ja tutkimusohjelma panevat täytäntöön.
3. Yhteissuunniteltujen eurooppalaisten kumppanuuksien yhteydessä tutkimusohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta tämän jakson mukaisesti tukikelpoisille toimille 30 artiklassa vahvistetussa muodossa. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta myös palkintoina.”

- (11) Korvataan 28 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Komissio päättää hankkeiden valinnasta ja rahoituksen jakamisesta.”

- (12) Korvataan 39 artikla seuraavasti:

”39 artikla

Riippumattomien huippuasiantuntijoiden nimeäminen

Nimitettäessä 18 artiklassa, 28 artiklan 2 kohdassa ja 38 artiklassa tarkoitettuja riippumattomia huippuasiantuntijoita sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2018/1046³ 237 artiklan säännöksiä.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).”

- (13) Kumotaan 41 artiklan a ja c alakohta.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan päätöksen 2003/76/EY soveltamispäivästä tai 1 päivästä tammikuuta 2021 sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*